

Obsah

Úvod	21
Kapitola 1	
Strava a čas jídla	23
1. Jak dlouho byste měla kojit?	23
2. Odstavení dítěte	24
3. Přejít z lahve na dětský hrneček	25
4. <i>Uspořádejte malý „čajový obřad“</i>	26
5. <i>Místo dudlíku brčko</i>	27
6. Pevná strava	27
7. Vyvážená strava	28
8. Návrh jídelníčku	29
9. „Jednohubky“ pro batole	30
10. Jak si užít „jednohubky“	31
11. <i>Namáčíme preclíky</i>	31
12. Změny ve stravovacích návycích	32
13. <i>Omezte sladké nápoje</i>	33
14. Alergie na potraviny	33
15. <i>Příprava na narozeninovou oslavu</i>	35
16. <i>Dráždění střev</i>	35
17. Výběr správných jídelních stoliček pro vaše dítě	36
18. <i>Praktický chránič podlahy</i>	37
19. Jak správně jíst	37
20. Jak se chovat u stolu	38

21.	Učíme se používat příbor	39
22.	<i>Malý zlepšovák</i>	41
23.	Jídlo může být zábava	41
24.	<i>Vlastnoručně vybarvený talíř</i>	42
25.	<i>Veselé příšerky</i>	43
26.	Jednoduché hry během jídla	43
27.	Děti v kuchyni	44
28.	<i>Oblíbené recepty</i>	45
29.	<i>Společné vaření je zábava</i>	45
30.	Jak si poradit s dítětem, které špatně jí	46
31.	Několik nápadů, jak zvykat batole na nové chutě	47
32.	<i>Vyrobte si vlastní ovocný nanuk</i>	48
33.	O potravinách si vyprávějte a čtete	49
34.	<i>Stejně jídlo pro všechny členy rodiny</i>	49
35.	Všechno jste již zkusili, vaše dítě však stále málo jí	50
36.	<i>Příliš vybíravá princezna</i>	51
37.	<i>Dítě dobrovolně nehladoví</i>	51
38.	<i>Zkoušejte to stále znova</i>	51
39.	<i>Dítě netrestejte</i>	52
40.	Návštěva restaurace	52
41.	<i>Vybírejte restaurace, kde se dlouho nečeká</i>	54

Kapitola 2

Osobní hygiena	55
42. Čas na koupání	55
43. Hračky vhodné do vany	56
44. <i>Oblíbené stříkácí pistole</i>	57

45. <i>Také se trápíte s dlouhými vlasy? Nechte dceru ostříhat</i>	58
46. Koupání je chvíle vhodná na hraní	58
47. <i>Maňásek z žínky</i>	59
48. <i>Samolepky do vody</i>	60
49. <i>Kadeřnický salon ve vaně</i>	60
50. Zpíváme si ve vaně	60
51. Hry vhodné do vany	61
52. Když se dítě nechce koupat	62
53. Zubní hygiena	63
54. Čištění zubů může být zábava	64
55. <i>Čištění zubů je důležité</i>	65
56. <i>Při čištění se střídáme</i>	65
57. Zásady správného čištění zubů	66
58. <i>Čistíme si zuby do rytmu hudby</i>	67

Kapitola 3

Spánek	68
59. Zásady pro dobré usínání	68
60. <i>Hvězdičky za odměnu</i>	70
61. Společné spaní batolete a rodičů v manželské posteli	70
62. <i>Naše oblíbené společné spaní</i>	71
63. Přejít z dětské postýlky na velkou postel ..	72
64. <i>Stěhování do nové postele</i>	73
65. Pohádky na dobrou noc	74
66. <i>Nekonečný příběh</i>	75
67. <i>Veselé usínání</i>	76
68. Nekonečné uspávání	76

69.	Jak udržet batole v posteli	77
70.	Noční probouzení	78
71.	Bojujeme se strašidly a nočními můrami	79
72.	<i>Kontrola strašidel</i>	81
73.	<i>Pohádka o strašidlech</i>	81
74.	Ranní ptáčata	81
75.	<i>Ranní hraní v posteli</i>	83
76.	<i>Střídáme se ve vstávání</i>	84
77.	<i>Ranní pohádky v televizi</i>	84
78.	<i>Ranní čtení komiksů</i>	85
79.	Odpolední spánek	85
80.	<i>Kolébání a zpívání</i>	87

Kapitola 4

Zdraví	88	
81.	Očkovací kalendář	88
82.	Kdy volat lékaře	90
83.	Volání první pomoci	91
84.	Měření teploty	92
85.	Horečka: Jak postupovat	93
86.	<i>Reakce na vysokou horečku</i>	93
87.	Bolest zubů	94
88.	<i>Oblíbené nanuky</i>	95
89.	Časté rýmy	95
90.	<i>Problém s dudlíky</i>	96
91.	Domácí léčba	96
92.	<i>Zázračné náplasti</i>	98
93.	<i>Chladicí zvířátko</i>	99
94.	Než přijde lékař	99

95.	Průběh lékařské prohlídky	100
96.	<i>Po návštěvě lékaře může následovat odměna</i>	102
97.	Preventivní prohlídky	102
98.	Jak dobře zvládnout návštěvu dětského lékaře	105
99.	Strach z návštěvy lékaře	106
100.	Podávání léků: Lék není bonbon!	107
101.	Jak zvládnout podávání léků	108
102.	<i>Dobře „ukrytá“ medicína</i>	110

Kapitola 5

Chození na záchod	111	
103.	Kdy začít s chozením na nočník	111
104.	Známky, že vaše dítě ještě není „připravené“	112
105.	Když se učíme chodit na záchod, povídejme si	113
106.	„Typy“ záchodů	114
107.	Oblečení vhodné pro období přechodu na nočník	115
108.	Věci, které dítěti pomáhají, když se učí chodit na nočník	117
109.	Pro učení si vyberte vhodný čas	118
110.	První kroky	119
111.	<i>Jak začít s chozením na nočník</i>	120
112.	<i>Ukažte dítěti, jak na to</i>	121
113.	Jak pokračovat v „tréninku“	121
114.	Základní pravidla při chození na záchod . . .	122
115.	Hrátky s genitáliemi	124

116.	Problémy s chozením na záchod	125
117.	Vážnější problémy s chozením na záchod . .	126
118.	<i>Zadržování stolice . . . . .</i>	127
119.	<i>Zkus to, i když se ti nechce . . . . .</i>	128
120.	Přechod na velký záchod	128
121.	Jak vydržet v suchu celou noc	129

Kapitola 6

Bezpečnost	131	
122.	Základy první pomoci	131
123.	Důležitá telefonní čísla	131
124.	Pozor na jedy	132
125.	Jak zabránit dávení	134
126.	Potraviny, které mohou způsobit dávení . . .	134
127.	Předměty, které mohou způsobit dávení . . .	135
128.	Jak postupovat, pokud se dítě dáví	136
129.	Domácí lékárnička	137
130.	Léčení drobných poranění	139
131.	<i>Reagujte přiměřeně . . . . .</i>	140
132.	<i>Léčíme panenku . . . . .</i>	141
133.	Jak předcházet nehodám a zraněním	141
134.	<i>Oblíbená hra skabelkou . . . . .</i>	142
135.	<i>Upozorněte všechny, kterým dítě svěřujete na hlídání, na možná rizika . . . . .</i>	142
136.	Jak svému dítěti zajistit bezpečí	143
137.	<i>Jak lézt do výšek opatrně . . . . .</i>	144
138.	<i>Horká káva . . . . .</i>	145
139.	Ztracené dítě	145

40.	Jak zajistit domácnost, aby dítěti hrozilo co nejméně nebezpečí	147
41.	<i>Návštěva u přátel</i>	148
42.	<i>Jak poučit paní na hlídání</i>	148
43.	Jak zajistit bezpečnost dítěte v kuchyni	149
44.	<i>Nebezpečné tekutiny</i>	150
45.	Jak zajistit bezpečnost dítěte v koupelně	150
46.	Jak zajistit bezpečnost dítěte v dětském pokoji	152

Kapitola 7

Chování	154	
147.	Základní pravidla, co se smí a co ne	154
148.	Výchovné přístupy	155
149.	Učení a vedení	156
150.	<i>Stále vysvětľujte</i>	158
151.	<i>Žávod s budíkem</i>	158
152.	Vytvářejte dítěti pozitivní prostředí	159
153.	Věci, o kterých se nediskutuje	160
154.	<i>Respekt</i>	161
155.	Žádné bití	161
156.	Zákaz kousání a bití	162
157.	<i>Mluvením proti bití a kousání</i>	164
158.	Kňourání	164
159.	<i>Prevence a rozptýlení</i>	166
160.	Jak se vypořádat s obdobím vzdoru	166
161.	Všímejte si dobrého chování	167
162.	Dávejte dítěti čas na uklidnění	168

Hra a učení	171
163. Jak se vyvíjí hra	171
164. Kamarádi pro společné hraní	172
165. <i>Lepší jsou krátké návštěvy</i>	174
166. Rozvíjíme fantazii a tvořivost	175
167. <i>Omezte množství dárků</i>	176
168. <i>Oblíbené krabice</i>	176
169. Senzomotorická hra	177
170. Snaha o dokonalost	178
171. Pohybové hry	180
172. Máme rádi zvířata	181
173. Dramatizace	182
174. Hra na doktora	183
175. Hra na strašidla	183
176. Hra na schovávanou	184
177. Třídění a uspořádávání	185
178. Hrajeme si všemi smysly	187
179. Hry vhodné pro celkový rozvoj dítěte	188
180. Osvědčené hračky	189
181. Běžné předměty, které lze použít na hraní ..	190
182. Maňásci	191
183. <i>Hra s maňásky</i>	193
184. <i>„Prstíkoví“ maňásci</i>	193
185. Domácí karneval	194
186. <i>Domácí karneval</i>	195
187. Dohlížejte na bezpečnost hraček	195
188. <i>Nejlepší „hračka“</i>	196

Kapitola 9

Hraní a bezpečnost venku 197

189. Hra venku	197
190. Venku je stále co objevovat	199
191. Zábavné činnosti venku	199
192. Zábavné procházky	200
193. Na procházku v pohodě	201
194. Bezpečnost při hraní venku	201
195. Procházky s kočárkem	202
196. Pozor na bezpečnost!	202
197. Příliš mnoho slunce	203
198. Bodavý hmyz	205
199. Nebezpečí, která hrozí na zahradě	206
200. Bezpečnost v blízkosti zahradního bazénu	208

Kapitola 10

Rozvoj hrubé motoriky 210

201. První krůčky	210
202. Začátky někdy bolí	212
203. Dívej se, jak hezky chodím	213
204. První botičky	214
205. Vyrážíme na nákup bot	216
206. Krásné botičky	216
207. Rozvoj hrubé motoriky	216
208. Zatančujte si	218
209. Běhání a skákání	220
210. Hrajeme si s míčem	221

211. Hry rozvíjející hrubou motoriku	222
212. Rozvoj pohybových dovedností	223

Kapitola 11

Rozvoj jemné motoriky	225
213. Výtvarné schopnosti	225
214. Základní pravidla pro výtvarnou činnost ...	227
215. Přehled výtvarných materiálů	228
216. <i>Jedna velká krabice</i>	229
217. <i>Kouzelné kapsy</i>	229
218. <i>Správné držení tužky</i>	230
219. Vhodné výtvarné činnosti	230
220. <i>Podle vlastní fantazie</i>	232
221. <i>Vyrob si vlastní samolepky</i>	232
222. Modelovací hmoty	233
223. Příprava na psaní	234
224. Ruce a prsty	236
225. Už se umím obléci	238
226. <i>Oblékáme se podle říkanky</i>	239
227. <i>Módní přehlídka</i>	240
228. Vázání tkaniček u bot (metoda „zaječí uši“)	240
229. <i>Suchý zip versus tkaničky</i>	242

Kapitola 12

Rozvoj rozumových schopností	243
230. Rozumové schopnosti	243
231. <i>Zkus to vymyslet</i>	245

232. Čtení obohacuje	246
233. Nové smyslové zážitky	246
234. Učíme se barvy	247
235. Schopnost řešit problémy	248
236. Jděte příkladem	250
237. Paměťové hry	250
238. Učíme se poznávat tvary	251
239. Počítání a čísla	253
240. Matematické dovednosti	254
241. Hry zaměřené na třídění	256
242. Společenské hry	257
243. Skládačky a řešení různých problémů	257
244. Stejně a různé předměty	259
245. Televizní programy pro děti	259
246. Nadměrné sledování televize a hraní počítačových her	261
247. Televize se rozbila	263
248. Zábava s počítačem	263

Kapitola 13

Jazykové dovednosti	264
249. První slova	264
250. První slova v dvojjazykové rodině	266
251. Jak mluví dvojčata	267
252. Společná mluva	269
253. Další rozvoj řeči	269
254. Mluvte s dítětem jako s rovnocenným partnerem	271
255. Jak se vypořádat se sprostými slovy	271
256. Slovní hříčky a rýmy	273

257.	Potíže se sluchem	274
258.	Jak předcházet problémům při osvojování jazyka	275
259.	Hry s prstíky pro mladší batolata	277
260.	Hry s prstíky pro starší batolata	278
261.	Příprava na čtení	280
262.	<i>Nahrané pohádky</i>	282
263.	<i>Čtení na dobrou noc</i>	282

Kapitola 14

Psychický vývoj	283	
264.	Budování sebeuvědomění a sebeúcty	283
265.	Jak u dítěte zvyšovat sebeúctu	285
266.	<i>Na hodinu králem</i>	286
267.	Budování důvěry	286
268.	<i>Sliby se mají plnit</i>	288
269.	<i>Nesplněný slib</i>	288
270.	Rozdílné chování dané pohlavím	288
271.	Sourozenecké pořadí	290
272.	<i>Prostřední dítě</i>	292
273.	Jedináček	292
274.	Já sám/sama	293
275.	<i>Já sám</i>	294
276.	<i>Vyzkoušej si to</i>	295
277.	Posilování samostatnosti	296
278.	<i>Dnes rozhoduji já</i>	297
279.	Dejte dítěti čas při zvykání na nové podněty . .	297
280.	Všechno nejlepší k narozeninám!	299
281.	Vyrob si knížku o sobě	301

Kapitola 15

Citový a sociální rozvoj 303

282. Radost, zlost i hrdost	303
283. Čas na zasmání	304
284. Jak reagovat na emoce	304
285. Méďa mazlík	306
286. Proč se batolata snadno rozruší	307
287. Vyjadřování zlosti	308
288. Jak uvolnit emoce	310
289. Jak porozumět záchvatům vzteku	310
290. Jak postupovat při záchvatu vzteku	312
291. Jak překonávat strach	313
292. Strach z neznámých osob	314
293. Smíšené pocity: Sourozenecká rivalita	316
294. Společná odpoledne bez miminka	318
295. Vedeme dítě k empatii	319
296. Jak rozvíjet sociální dovednosti	320
297. Učíme se říkat „dobrý den“ a „na shledanou“	322
298. Postupné seznamování	322
299. Materská škola	323
300. Zajistěte dostatečný kontakt s dětmi	324
301. Hračka jako pomocník	324

Kapitola 16

Hlídaní dětí 325

302. Pracovat doma, nebo mimo domov?	325
303. Návrat do zaměstnání	326
304. Zvažte všechny výhody i nevýhody	326

305.	<i>Vyplatí se chodit do práce?</i>	328
306.	Hlídaní dětí	328
307.	<i>Dítě je starost obou rodičů</i>	329
308.	Zjistěte si co nejvíce informací	330
309.	Jak vybrat spolehlivou paní nebo slečnu na hlídání	331
310.	<i>Hodná paní na hlídání, spokojené dítě</i>	333
311.	Pohovor s budoucí paní nebo slečnou na hlídání	333
312.	Jak najít vhodnou paní nebo slečnu na občasné hlídání	335
313.	<i>S paní nebo slečnou na hlídání se vždy dobře seznámte</i>	337
314.	<i>Odchod neprotahujte</i>	337
315.	Jak zmírnit strach z odloučení	338
316.	Vztah mezi rodičem a paní na hlídání	339
317.	<i>Oblíbená paní na hlídání</i>	340
318.	Rozdělte si povinnosti spojené s péčí o dítě se svým partnerem	341
319.	Když měníte paní na hlídání	342
320.	<i>Dítěti vše vysvětlíte</i>	344

Kapitola 17

Cestování	345	
321.	Autosedačky pro batolata	345
322.	Zábava v autě	347
323.	Zásoba hraček	348
324.	Zábavné cestování	349
325.	<i>Hledej podle obrázků</i>	349

326.	Cestování letadlem	350
327.	Čekání před odletem	351
328.	Stanování s batoletem	352
329.	Výlet s batoletem stojí za námahu	353
330.	Přespávání v penzionech nebo hotelech	354
331.	Hrajeme si s maňásky	355
332.	Cestování do zahraničí	355
333.	Překonávání časových pásem	356